Adaus la numĕrul 247 al „Dreptăţii“.

FOAIA DE DUMINECĂ

A ḌIARULUI „DREPTATEA“.

Nrul 46. Timişoara, in 12 (24) Noemvre 1894. Anul I.

Imormêntarea ţarului Rusiei Alesandru III.

Cortegiul Ţarului in Moscova.

Publicăm următoarele interesante amănunte asupra cortegiului Ţarului Alexandru III la Moscova:

Doui crainici armaţi, in costume din veacul al 16-lea, călări, cu doui secretari ai Senatului, tot călări, imbrăcaţi in caftane lungi, armaţi şi escortaţi de un escadron şi avênd in capul lor patru trimbiţaşi, au parcurs principalele strade din Moscova, principalele rĕscruci, anunţând că rĕmăşiţele mortuare ale impĕratului vor fi transportate de la gara Nicolae la biserica s. Archangeli.

Toate stradele sunt pline de o lume imensă, care se interesează mult de pregătiri. Faţabele celor mai multe case poartă insignii de doliu. Portretul defunctului Ţar, inconjurat de crep, este expus la mai multe case; casele in construcţia din drumul cortegiului sunt decorate cu ornamente funerarii.

Lumea se grămădeşte in faţa vitrinelor prăvăliilor, care au expus portretele sau busturile defunctului Ţar. Cea mai mare parte din ferestrile caselor private şi a hotelurilor din drumul cortegiului s'au inchiriat cu preţuri ridicate. Distanţa de la gară până la catedrală este de aproape 4 verste.

Numĕrul coroanelor avisate este atât de mare că deputaţiunile, care le aduc, se vor aduna in ḍiua, când sicriul va fi transportat mai departe, la un loc special in Kreml pentru a depune coroanele in mănăstirea Ciudow; de acolo coroanele vor fi transportate cu un tren separat la Petersburg.

Duminecă şi Luni s'au ospĕtat 25000 de sĕraci la mai multe puncte ale oraşului.

La lumina faclelor, mii de lucrători au terminat in timpul nopţii decoraţiunea funerară. Vremea e rece, dar luminoasă. Pentru a dobândí şi păstra un loc bun, mulţi oamenni au petrecut noaptea in stradă. La revĕrsatul zorilor trotuarele erau deja pline de lume.

O imensă mulţime de lume stă grămădită incă de la oarele 4 dimineaţa pe stradele, pe unde va trece cortegiul. Tot drumul e acoperit cu frunze de brad. Pe una din părţi e inşirată armata. Decoraţiunile funerare fac o impresie imposantă. La oarele 6 jum. un tren de serviciu pleacă spre gara Sumernaia, intru intêmpinarea unui tren, care venia din Petersburg cu generalul Şuhowsky, doui funcţionari ai curţii şi bijutierul curţii Bolin. Generalul Şukowsky luă in primire de la Bolin insigniile imperiale şi le predete maestrului de ceremonie, baronul Korf, care le inmânuă contelui Komarowsky.

La oarele 8 sosí un tren de suită, la 9 al doilea şi la 10.35 trenul mortuar, in care sosiră Ţarul, vĕduva decedatului Ţar, mireasa Ţarului, marele duce Alexe, fratele Ţarului, marele duce Mihail, cumnatul Ţarului, marele duce Alexandru Mihailovici cu soţia sa, marea ducesă Olga Alexanerowna, prinţul şi principesa de Wales, ducesa de Coburg, marea ducesă Maria Alexandrowna, ministru curţii Woronzow-Daşkow, generalii Richter şi Cerewin şi generalii à la suite. In pavilion aşteptau trenul marele duce Mihail Nicolaevici, marele duce Sergiu cu soţia, ministrul de intene Durnowo, adjutantul general Gahl, principele de Oldenburg, generalul Stolipin, domnişoare şi doamne de la curte, generali şi mulţi ofiţeri.

Toţi preoţii catedralei principale şi ai bisericilor din Moscova cu mitropolitul in frunte cântară o rugăciune la sosirea cadavrului şi-şi ocupară apoi locul in cortegiu. Sicriul imperial fu apoi purtat până la dric de Ţarul Nicolae, de marii duci Alexe, Sergiu şi Mihail Nicolaevici şi generalii à la suite. La oarele 11 cortegiul porní in cea mai mare regulă.

Imediat după dric mergea Ţarul Nicolae cu principele de Wales, marii duci Mihail Nicolaevici, Alexe, Sergiu, Mihail Alexandrovici, Alexandru Mihailovici, ministrul curţii, generalii Rickher şi Cerevin şi generalii suitei. Impĕrăteasa, mireasa Ţarului şi celelalte mari ducese urmau in trăsuri de doliu. Armata incheia cortegiul. Pe drum convoiul se oprí la patru biserici pentru sĕvĕrşirea rugăciunilor.

La oara 1 convoiul ajunse la catedrala Archangelski, in care fu aşeḍat cadavrul.

După serviciul divin, Ţarul şi marii duci cu suita merseră la catedrala Uspensky şi mănăstirea Ciudow şi de aci la palat, iar impĕrăteasa-vĕduvă, mireasa marele ducese şi suita lor trecură in apartamentele interioare ale palatului prin catedrala Blagowcensky.

Publicul putù apoi se pătrundă in catedrală, spre a-şi lua rĕmas bun de la impĕrat.

Cortegiul funebru in Petrupole.

Fisionomia oraşului s'a schimbat cu totul. Sute de mii de oameni cutreeră stradele, prin care va trece convoiul funebru. Mii de lucrători sfĕrşesc decorările. Drumul de la gara Mirdai peste Newski-Prospect, de alungul palatului admiralităţii până la podul Nicolai, s'a decorat de abia astăḍi. Pe ambele lături ale stradei s'au ridicat stâlpi de doliu şi obeliscuri, acoperite cu embleme funerare, şi arcuri de triumf imbrăcate in negru. Palatul Anicikow, locuinţa decedatului Ţar, e imbrăcat intreg in negru, afară de coloanele roşii din frontispiciul clădirei. La oarele 10 seara lucrările nu erau incă nicăeri isprăvite, afară de acele de pe cheiul englez.

O ceaţă adâncă invĕlue reşedinţa. Cu toate că este incă foarte matinal, o mulţime imensă se grămădeşte pe Newski-Prospect, unde poporul se postase incă in timpul nopţei. Acum s'a sfĕrşit cu impodobirea; strada e acoperită cu un strat gros de nĕsip şi cu frunḍe de brad.

La oarele 8 rĕsună de pe fortăreaţă trei salve de tunuri, numĕroase trăsuri se succedă, trupe cu musicele lor se apropie şi se inşiră şi indărătul lor se grămădesc mase nenumĕrate de oameni; ofiţeri călări patrulează. Acum se inchid stradele laterale; toate podurile sunt pustii. La oarele 9 se inchid porţile caselor; portarii se postează inaintea lor; nici o prăvălie, nici un restaurant nu este deschis. La ferestrele inchise, pentru care s'a plătit câte 200 ruble una, se vĕd capete peste capete. Balcoanele cernite remân goale.

Iarăş resună trei salve de tunuri. Trenul mortuar intră in gara Nicolai, care seamănă a salon de doliu. Jalnic resună de odată toate clopotele bisericelor, jalnic resună salutul tunurilor. Maestrul de ceremonii, care se află la Djuma in capul cortegiului, urmat de trimbiţaşi, toboşari şi detaşamente de trupe, 'şi pune calul in mişcare.

Sute de mii de oameni umplu stradele reşedinţei, pe unde trece convoiul funebru. Pe bănci, scări şi scaune se improvisează tribune. Pe stradele laterale, care duc spre stradele pe unde va trece cortegiul, domneşte o imbulzeală de nedescris. Clopotele sună când sombru, când mai ascuţit şi din timp in timp bubue salutul tunurilor.

Deja cârnise capul cortegiului de la edificiul admiralităţii in spre prospectul admiralităţii, deja au trecut drapelul casei Romanow, drapelul roşu de rĕsboi cu armele imperiale, calul favorit al Ţarului „Lord“ şi vre-o cinciḍeci de steaguri şi cai, purtând titlurile imperiale şi numele părţilor imperiului, când sicriul Ţarului d'abea fu purtat la gară pe auritul catafalc cu coroana imperială, tras de opt cai. Mitropolitul, inconjurat de preoţime precedă carul până la biserica Snamenski, de unde eşiră preoţii cu steagurile bisericeşti şi icoanele şi celebrară un scurt serviciu funebru. Un haos de sunete se aud până la palatul admirali-

tății. La apropierea carului funebru trupele salută, tobele bat de rugăciune și musicele intonează coralul lui Bortnjanski: „Cât de glorios e Dḑeul Sionului“. Apoi urmează cavalerul cu chirasa neagră de solḑi, cu spada plecată spre picior ca semn de doliu pentru cel decedat.

Urmează acum un șir enorm de grupuri cu blasoanele diferitelor representațiuni și corporațiuni, tinerimea din școli, conduși de maestri de ceremonie și mareșali ai curții. Apoi vin miniștri consiliul de Stat, un escadron de cuirasieri, crainici, patru coloneli, purtând sabia imperiului, medaliile și ordinele Țarului pe perne de brocat Ordinul Tereza și Stefan încheiă șirul decorațiunelor străine și ordinul s. Andrei din cele rusești. Acum apar insigniile imperiale, drapelul imperial, scutul și sabia, toate coroanele din tesaurul din Moscova și in sfêrșit, purtate de generalul Glinka, Manwin și consilierii de Stat Anbrie și Ignatiew, coroana imperială, sceptrul și mĕrul Statului, a căror rubine, smaragde și mărgăritare nenumĕrate strălucesc și scânteiază.

Câutările bisericești se aud mai bine. Precedat de cântăreți de biserică in haine lungi cu margini aurite se mișcă un șir foarte lung de preoți superiori și inferiori in odăjdii albe și de brocat de argint purtând in mâni luminări, icoane și steaguri aurite. Cântecul mortuar: „Dḑeule afânt, atot-puternic, aibi milă de noi!“ strĕbate duios strada. Vocile de sopran a cântăreților tinĕri și basurile adênci a celor bĕtrâni fac o impresie mișcătoare. Toată lumea se crucește.

In sfêrșit se bat tobele trupele salută, drapelele se apleacă și se aude deslușit un coral solemn, amestecându-se cu sunetele unui marș funebru. Toată lumea se descoperă și își face cruce. Se zăresc penagiile de pe baldachinu catafalcului, apoi caii cerniți conduși de ofițeri din grajdurile imperiale și catafalcul mĕreț. Pe scările acestuia stau patru adjutanți-generali și patruspreḑece generali, ținênd panglicile cosciugului de brocat de aur, peste care e așeḑată coroana impĕratului. Cosciugul e acoperit pe jumĕtate cu mantaua imperială brodată cu hemelină și doui generali țin extremitățile ei.

Imposantul dric trece in fața publicului înfășurat de fumul a 60 facle, purtate de pagi, insoțit de sunetele unui coral solemn, intrerupte din minut in minut de salve de tunuri. Mulțimea sta tăcută, numai mânile fac cruce din ce in ce mai des. Indărătul dricului poporul vĕḑù pe noul Țar, inconjurat de suita sa, de membrii familiei imperiale și principii strĕini. Țarul purta uniforma regimentului Preobrajenski.

Cortegiul a făcut o impresie grandioasă.

Biserica s. Petru și s. Paul a fost visitată in noaptea din urmă de mai multe mii de persoane pentru a da omagiu rĕmășițelor pământești ale lui Alexandru III. Visitele au continuat toată ḑiua. Publicul este foarte tăcut. Multe persoane plâng. Cea mai mare parte a visitatorilor sărută crucea ce se află pe pieptul mortului.

Doliul la Petrupole și Moscova.

Cu toate intențiile cele bune, decorația Petersburgului păstrează un caracter oficial; Moscova nu a intrebat mult ce fel de drapele de doliu vor place autorităților și fiecare casă a arborat doliul, care i-a plăcut. Acolo fâlfăe steaguri negre, negre cu alb, negre cu pleureuse și albe cu margini negre. In Petersburg se vĕd pretutindeni steaguri negre cu alb. In Moscova totul ieși din țițini, grijile ḑilnice dispărură, afacerile stagnară. Populația Moscovei trăește acum mai mult ca ori când pe strade și in biserici, unde se vĕd toată ḑiua pioși cari se roagă.

Petersburg, centrul politic, căruia îi incumbă și primirea personagiilor princiare și a numeroase deputațiuni, poartă deja din pricina aceasta o altă fisionomie. Negoțul cu fotografii este in floare și totuș lipsește din viața aceasta de stradă caracterul, care se atragă atenția. Numai când simplul rus se oprește in fața unei biserici sau icoane, scoțênd căciula și făcênd cruce, i-se vede pe față durerea pentru moartea Țarului.

Numĕrul cererilor pentru a depune coroane este enorm, până acum se numĕră 1000 coroane.

In timpul transportului cadavrului imperial de la Sebastopol la Petersburg se schimba la fie-care stație garda de onoare.

De la amiaḑi stradele, mai cu seamă Newski-Prospect, sunt literalmente pline de lume și trăsuri și in fie-care moment circulația este intreruptă. In doliu adânc e imbrăcată Duma de unde va porni capul cortegiului. Pe la oarele 3 apărură crainicii călări in costume de catifea neagră, purtând pe pept acuila imperială și pe cap pălării rotunde cu pene, precedați de trîmbițași și un escadron de cavaleri ai gardei. Publicul se grămădí in jurul acestui cortegiu și unul din crainici anunță, după un signal de trompetă, aducerea cadavrului Țarului in biserica s. Petru și Paul.

Inmormêntarea Țarului Alexandru III.

Archiducele Carol Ludovic, prințul Enric de Prusia și prințul domnitor al Muntenegrului au sosit. Ei au fost primiți de către Țar, de către marii duci și de către demnitari. Li s'au făcut onorurile militare.

Au sosit de asemenea principele Suediei, deputațiunea spaniolă impreună cu ducele de Alba, deputațiunile militare germane și austro-ungare.

Țarul, marii duci și princrpii presenți au dus cosciugul la mormênt. Artileria a tras salve.

Un serviciu funebru s'a oficiat aḑi in

FOIȘOARA.

Moșul Adam și baba Eva.

(Incheiarea.)

Atunci veniră pre rênd toate animalele de pre lume și Dḑeu le spuse la toate soartea și numĕrul anilor lor. Și toate animalele fură mulțămite cu atâta cât le-a dăruit Dḑeu, numai Adam crepa de nĕcaz vĕḑênd că Dḑeu le dăruește altor animale cu mult mai mulți de cât lui — hei dar n'avea ce face.

După ce se prerândară toate animalele veni și rêndul măgariului; el stătù cu capul și cu urechile sale cele mari plecat spre pămênt și asculta in liniște soartea sa. Dḑeu îi ḑise: „tu in toată viața ta se suferi chinurile și batjocurile cele mai mari, se te ostĕnești mult, se duci poveri mari in spate, mâncarea ta se fie spini și pălămidă, pae și nutreț rĕu și se trăești pre pămênt 50 de ani.“ Bietul măgariu auḑind aceasta căḑù in genunchi inaintea lui Dḑeu și-i ḑise: „Fi indurat mie Doamne! dacă sunt rênduit ca se duc o vieață așa ticăloasă pre lumea aceasta, atunci mai scurtează-mi vieața cu 20 de ani, căci e prea mult 50 de ani se trăesc și așa rĕu se-mi umble. Milostivește-te spre mine Doamne, și-mi scurtă vieața cu 20 de ani.“ Auḑind aceasta moșul Adam făcù față veselă păși inaintea lui Dḑeu și-i ḑise: „Dḑeule! fi mie indurat și dăruește-mi mie cei 20 de ani cari nu-i primește măgariul.“ Dḑeu se milostivi spre om și-i dărui cei 20 de ani de la măgariu. După măgariu urmă cânele ca se-și primească numĕrul anilor și soartea sa in lume. Dḑeu îi ḑise: Tu câne! tu ai se păzești casa, turma și toată avuția stăpânului tĕu. Tu ai se-l insoțești pre dênsul in toate regiunile și ori unde va merge dênsul, se latrii și se-l păzești de toți dușmanii lui, ba incă și la lună și la stele se latrii și sĕ te indestulești cu oase și cu imputiciuni, și se trăești pre pămênt 40 de ani. Atunci cânele nemulțămit ḑise: „Oh prea bune Ziditoriule! dacă așa soarte amară mi-ai croit, fi indurat mie și nu-mi da o vieață atât de lungă, ci mai scurtează-mi-o cu 20 de ani; că-mi va fi mie de ajuns se trăesc pre lume 20 de ani in așa multe neajunsuri și necasuri. Atunci Adam iar păși vesel inaintea Ziditoriului și ḑise: „Dumneḑeule! Domnul meu și stăpânul meu, dăruește-mi mie cei 20 de ani cari nu-i primește cânele, căci mie ca la Impĕratul pămêntului mi se cuvin.“ Dumneḑeu intru multă bunătatea sa dărui omului cei 20 de ani, cari nu vru cânele se-i primească și moșul Adam era acum vesel și indestulit cu soartea sa. — In sfêrșit veni și măimuța inaintea lui Dumneḑeu ca se-și primească și ea numĕrul anilor și soartea sa după care adecă avea se trăească pre lume. — Dumneḑeu vĕḑându-o îi ḑise: Tu se te numești măimuță! și se ai chipul omului dar minte, graiu și judecată ca el se nu aibi, ci se fi proastă hăbăucă, și toți se te batjocurească și se-și rîḑă de tine, și se fi silită se inveți jocuri și apucături ca se fi de rîs la lume, și se trăești 60 de ani pre pămênt. Atunci măimuța incepù a sĕ rostogoli pre jos, a-și bate peptul și a se ruga ḑicênd: „Prea bune, prea bune Doamne! așa soarte ticăloasă la nime nu ai dăruit numai mie; nu mĕ lăsa de joc omului și de rîs lumei, nu mĕ lăsa Doamne, ci retează-mi 30 de ani din vieață că-mi va fi mie destul 30 de ani se trăesc de rîsul lumei.“ Atunci moșul Adam iar ḑise lui Dḑeu se-i dea lui cei 30 de ani de la măimuță și Dumneḑeu ascultă și de astă dată. Dḑeu după acea suflă earăși cu trâmbița și toate animalele se imprăștiară ducêndu-se ca se trăească fie-care după soartea ce primise unele mai bine altele mai rĕu, după cum adecă voise Dḑeu.

Moșul Adam mulțămi lui Dḑeu pentru onoarea ce i-a dat și se duse acas, iară Dḑeu se sui earăși in ceriu.

presenţa Ţarului, principilor strĕini, miniştrilor şi a membrilor consiliului imperiului.

Corespondenţii ḑiarelor strĕine au fost de asemenea admişi.

O mulţime imensă staţiona in faţa bisericei. Ordinea a fost perfectă.

Principele moştenitor al României a sosit la 11 şi 4 dimineaţa. La graniţă fusese primit de adjutantul Nepokoitschisky. La gară a fost aşteptat de către marele duce Paul, de personalul legaţiunii României şi de o gardă de onoare a regimentului Paul. A. Sa R. s'a dus impreună cu marele duce Paul la palatul de iarnă, unde a fost salutat de marii duci Constantin şi Dimitrie Constantinovici, de principele Petru şi Oldenburg, de principii Eugeniu şi George de Leuchtenberg, de ministrii de resbel şi de marină.

Inainte de amiaḑi la 10 oare şi câteva minute trei detunături de pe fortăreaţa Petru-Paul dedeau de ştire celor veniţi se dee ţarului Alexandru al III-lea ultimul onor, că au se meargă la catedrala Petru-Paul. Inaintea uşilor catedralei doi heroldi in costum de doliu şi-au ocupat locul de gardă. Preste puţin timp au inceput a sosí trăsurile de curte aducênd pe dignitarii de curte şi pe cei de stat, apoi trăsurile diplomaţilor acreditaţi la curtea rusească şi ale suitelor lor; după acestea veniau representanţii curţilor esterne şi nu preste mult spaţioasa catedrală era indesuită de cel mai ales public al Europei. Inmediat după trăsura ţarului, a ţarevnei vĕduve şi a miresei Alice urmau principii şi prinţii statelor esterne, apoi marii duci şi ducesele Rusiei.

La uşa catedralei metropolitul incungiurat de clerul inalt a primit pe ţarul Nicolae II, şi familia imperială cu sfânta evangelie şi stropindu-i cu aghiasmă i-a petrecut la locurile lor. Inaintea altariului era loc destinat pentru familia ţarului şi pentru persoanele princiare ale statelor esterne; in dreapta catafalcului ocupa loc corpul diplomatic; in stânga catafalcului ocupau loc deputaţiunile militare, intre cari erau şi ofiţerii austro-ungari, germani şi italieni. Ţarul Nicolae sub intreg decursul serviciului divin a stat lângă mamă-sa, inmediat lângă dênsul era mireasa-sa, archiducele Carol Ludovic, prinţul Heinrich şi prinţul de Neapol.

Indată după ce ţarul Nicolae II. şi-a ocopat locul s'a inceput serviciul funebral cu cântările sale jalnice pătrunḑĕtoare, luminările de ceară ca la un semn s'au aprins in mânile tuturor celor asistenţi, ear după ectenia metropolitului corul funebral cu vocile profunde ale bărbaţilor şi cele ingereşti ale băieţilor au intonat stichirea „Odihneşte mântuitoriule sufletul robului tĕu şi-l aşeaḑă in raiu, unde toţi sfinţii tĕi se odihnesc....." aşa de doios, de lacrimi luciau pe genele chiar şi ale bărbaţilor, şi rĕspunsul „Vjesnaja pamjat" la celelalte ectenii, acuş forte acuş pianissimo ca glasul ce se stinge, ear publicul cuprins de emoţiune şoptia şi el „Vjesnaja pamjat!"

La finea serviciului divin ţarul, ţarevna vĕduvă, marii duci şi ducesele şi-au mai luat odată adio de la rĕposatul, — pentru vecie, apoi Nicolae II. cu paşi firmi s'a apropiat de nou de catafalc şi a acoperit pe reposatul cu paliul de ţar al acestuia, şi ceremonia funebrală s'a terminat. Opt adjutanţi militari au aşeḑat şi ghintuit acoperişul sicriului, iar ţarul, principii străini, ministrul de curte şi primul adjutant suprem militar au ridicat sicriul pe braţe şi l'au dus in criptă, unde l'au presărat cu pămênt. In acest moment liniştea din catedrală fu intreruptă de puternicile detunături de tunuri şi salve ale companiilor de onoare in timp ce ţarul Nicolae şi ţarevna se rugau ingenunchiaţi la sicriul celui ce are se fie astrucat pentru totdeuna: Ţarul Alexandru al III-lea a trecut din lumea aceasta la strămoşii sĕi.

De pe fortăreaţa Petru-Paul la sunetul salvelor şi al tunurilor flamura de doliu a dispărut şi in locul ei stindardul naţional rusesc se legăna in valuri cadenţate formate de adiera vêntului, ca şi când ar fi voind sĕ se plece inaintea noului sĕu domn. Pe stradă ca prin farmec rĕsare o nnuă viaţă, o mişcare agitată; pe cheiul Nevei mulţime de popor se aglomerează se vadă pe inalţii oaspeţi re'ntorcêndu-se din catedrală; la $12^3/_4$ prin salvele artileriei şi ale infanteriei de nou se agită atmosfera şi se sguduie ferestrele palatelor dimpregiur, şi inmediat după aceasta semnele şi decoraţiunile de doliu sunt luate jos, prăvăliile se deschid şi capitala Rusiei trece din doliu in veselie, căci salvele din urmă erau date in onoarea ţarului Nicolae al II-lea, care se re'ntorcea de la actul inmormêntărei.

România.

Nunta de argint a părechii regale române.

Asupra sĕrbărilor date in onoarea suveranilor români cu prilegiul sĕrbării nunţii de argint „Timpul" aduce următoarele amĕnunte:

In 15 Noemvre la oarele 5 şi jum. a fost recepţiune la palat.

In salonul cel mare de recepţiune erau inşiraţi invitaţii, cari veniseră se felicite pe suverani, şi se remită darurile.

Maiestăţile Lor s'au intreţinut cu fie-care in parte cu afabilitatea lor obicinuită. Cu deosebire M. Sa Regina era radioasă şi in convorbirea cu unul din invitaţi nu s'a putut opri de a-şi arĕta inalta mulţumire pentru strălucita primire ce a fost făcută suveranilor prin următoarele cuvinte pline de avênt poetic:

„Primirea ce mi-a făcut populaţiunea capitalei a fost mai caldă de cât caldul soare de aḑi".

Când au inceput presentările, dl N. Filipescu, primarul oraşului, incungiurat de consiliul comunal, a pronunţat, in numele comunei, o alocuţiune pentru sĕrbarea nunţii de argint a suveranilor.

Când ajunse moşul Adam acas spuse babei sale toată intêmplarea şi se bucurară amêndoi dând laudă lui Dumneḑeu.

Şi trăiră ei amêndoi fericiţi, el ca Impĕrat şi ea ca Impĕrătească a pămêntului 30 de ani, cari adecă le-au fost dat lor Făcătorul. Aceşti ani trăiră după cum se ḑice „lumea albă" neconturbaţi şi neasupriţi de nime. După ce trecură aceşti ani veniră anii de la 30 până la 50 cari i-a fost primit de la măgariu. Acestia fură mai rĕi căci strămoşii nostri lucrau mult şi aveau puţin, erau nĕcăjiţi, chinuiţi şi nu-şi puteau aduna pentru ei şi pentru copii lor mai nimic. Ei incepură a cârtí nebăgând in seamă că ei sunt de vină pentru că ei au cerut pentru dênşii anii cari măgariul nu vru se-i primească. — După ce trecură aceşti ani urmară alţii şi mai rĕi, urmară anii de la 50 până la 70 cari erau ai cânelui şi cari i-au cerut Adam pentru el. Acum strămoşii nostri, sau fost ingreoiat cu totul, nu-i pute-ai urní nici cu parul din casă căci erau slabi, nepotincioşi, bĕtrâni, se temeau şi de umbră, şi se nu se fie atins cineva de ei sau de averea lor că nu te lăsa cu una cu două nebatjocorit şi ocărît de-ţi era mai mare ruşinea. Se nu fie vĕḑut pre nime in aretul lor că turbau de mânie. De multe ori cârteau aspru asupra lui Dumneḑeu, dar Dumneḑeu drăguţul de el căuta numai pre o fereastră din ceriu la ei şi rîdea lăsându-i se facă şi se trăească cum le place şi cum pot, căci ei singuri purtau vina, că nu s'au indestulit cu anii ce le-a fost dat Dumneḑeu, ci voiau se trăească până-i lumea.

Când fură de 70 de ani impliniţi; trecură in anii măimuţii, atunci se fi vĕḑut pre strămoşii nostri cum se jucau ca copii cei mici, îşi perduseră mintea şi prostiseră, lăsând toate grijele şi câştigurile pre umerii feciorilor lor, carii de multe ori se rîdeau de ei vĕḑêndu-i in mintea copilărească. Ei şedeau numai la sobă caldă mâncau şi beau şi n'aveau nici o grijă. Dar de multe ori n'aveau ce mânca căci grâul li se gâta şi atunci trăiau până iar la seceriş cu răbdări prăjite, ştiţi colea cum trăesc şi astăḑi oamenii sĕraci.

Aşa o păţiră strămoşii nostri şi aşa o păţim şi noi, toţi cari suntem următorii lor pentru că Dumneḑeu a hotărît atunci nu numai soartea şi numĕrul anilor lui Adam, ci şi a tuturor următorilor lor, şi noi doar următorii lor suntem căci de la ei ne tragem; şi de trăim noi ca se ajungem in anii măgariului, in anii cânelui sau in anii măimuţei nu trebue se ne mâniem pre Dumneḑeu căci nu el e de vină, ci moşul Adam care a cerut pentru el, prin urmare şi pentru noi următorii lui acei ani de suferinţe şi de nĕcazuri. Şi ştiut este că oamenii la bĕtrâneţe trăesc mai rĕu, puţini foarte puţini sunt de aceia, cari la bĕtrâneţe se trăească ca in tinereţe ori mai bine doară. Dar iar vedeţi cum e lumea, sau mai bine ḑis cum e omul? se trăească el ori cât de mult şi ori cât de in silă, totuş cu greu s'ar despărţí de această lume pĕcătoasă. Puţini sunt de aceia cari ḑic: „Doamne ia-mĕ, ori „moarte unde eşti de nu vini se-mi scurţi ḑilele?" dar şi aceşti puţini cari s'ar afla se ḑică aşa, stau bun că o ḑic numai din gură, că de ar vení moartea la ei chiar in momentul când o chiamă, nu ştiu ḑeu de n'ar ḑice: „mai stăi moarte, mai stăi puţintel că nu sunt gata." Aşa ḑĕu sunt oamenii; Dḑeu bunul insĕ ştie ce face şi cum face şi cine nu se indestuleşte cu ce-i dă Dḑeu pre cum a fost moşul Adam, acela nu e vrednic de ce-i dă Dḑeu şi atunci a rămas ḑicala: „Cine nu se indestuleşte cu un ou nu-i vrednic de un bou," sau „cine nu se indestuleşte cu puţin nu-i vrednic de mai mult!"

George Cătană inv.

După aceasta a urmat presentarea delegaţiunilor cu daruri.

Intâiu a fost primită societatea doamnelor române, sub presidenţa dnei Eufrosina Catargiu. Dna Catargiu a oferit M. Sale reginei un pupitru de lemn sculpat cu flori de aur şi de argint şi presărat cu petri scumpe.

Apoi au fost primite doamnele de onoare ale M. Sale reginei, dna Cornescu, presidenta societăţii „Furnica“, care a oferit o canapea foarte artistic lucrată, societatea „Munca“ care a oferit un paravan, societatea „Elisabeta Doamna“ care a oferit un frumos coş cu o panglică, pe care erau increstate 25 de spice de grâu in argint, şi alte daruri oferite de alte societăţi şi particulari.

După aceea M. Sa regele şi M. Sa regina au primit delegaţia oficerilor de reservă.

Darul comisiunii oficerilor in reservă, oferit M. Sale reginei cu ocasia nunţii de argint este o cruce „Elisaveta“, lucrată in aur şi impodobită cu briliante; deasupra crucii se află coroana de aur impodobită cu foi de trandafiri sĕlbateci in argint.

Când comisiunea a remis frumosul ei dar, dl colonel V. Obedeanu a pronunţat următoarea alocuţiune:

„Sire! Doamnă! Cu ocasia fericitei ḑile de aḑi a nunţii de argint a Maiestăţilor Voastre, corpul oficerilor in reservă, acest element puternic al armatei noastre, respectuos vĕ aduce călduroase felicitări şi profundul nostru devotament.

„Noi, veteranii armatei, nu putem uita glorioasele fapte ale Maiestăţii Voastre din ultimul rĕsboiu. Pe când Maiestatea Voastră făceaţi se rĕsune prin văile şi câmpiile din Bulgaria strigătul de vitejie, strigăt românesc, M. Sa regina veghia la capul răniţilor şi infiinţa crucea „Elisaveta“, acest semn al credinţei cu frumoasa-i devisă de alinare şi mângăiere, răniţii v'au numit Maiestate, mama lor, mila lor.

„Sĕ trăeşti, Maiestate, ani mulţi şi fericiţi ca scut al poporului român, se trăeşti strălucită Doamnă, ani mulţi şi fericiţi ca podoabă a neamului românesc“.

La oarele 6 se terminase primirea delegaţiunilor cu daruri.

*

Astăḑi in revĕrsatul ḑorilor, capitala a fost deşteptată de trei salve de tunuri.

Stradele sunt impopobite cu steaguri, casele şi balcoanele deasemeni. De dimineaţă lumea este grămădită in faţa palatului pe Calea-Victoriei şi până la metropolie, oprind chiar circulaţia trăsurilor.

Pe tot parcursul drumului până la catedrală sunt inşirate trupe din garnisoana capitalei, câte un detaşament din fie-care armă.

La oarele $9^3/_4$ Maiestăţile Lor se scoboară din palat şi se urcă in trăsura regală. Musicile din curtea palatului cântă primirea.

Suverana este imbrăcată in alb.

Cortegiul este astfel compus: un pluton de gendarmi călări, prefectul poliţiei, doi furieri ai palatului, călări, doi picheri, trăsura regală a Maiestăţilor Lor, la dreapta comandantul corpului II de armată şi la stânga şeful casei militare regale, dl general Vlădescu, apoi ajutanţi regali călări; un escadron de gendarmi incheie cortegiul. De la balcoane şi ferești, pe toată calea-Victoriei, o ploaie de flori cade peste capetele suveranilor, a căror trăsură mergĕnd la pas, străbate cu anevoie valurile de lume.

De la oarele 9 deja, biserica metropoliei este inţesată de lume.

La oarele 10 şi 5 minute sosesc Maiestăţile Lor şi sunt primite in aclamaţiuni şi in sunetul trimbiţelor.

Dl L. Catargiu, preşedintele consiliului de ministri iese la intrarea bisericei pentru intimpinarea suveranilor.

Imediat după aceasta incepe serviciul divin oficiat de I. P. S. Sa metropolitul-primat, incungiurat de mai mulţi episcopi.

Serviciul divin, ascultat cu cea mai mare religiositate, durează vr'o 20 de minute. Apoi dl L. Catargiu dă cetire actului comemorativ prin care se aminteşte pe scurt domnia fericită a Maiestăţilor Lor şi se urează suveranilor toate fericirile.

Actul comemorativ se semnează de Maiestăţile Lor, de domnii ministri şi de inalţii dignitari ai statului.

La oarele 11 Maiestăţile Lor părăsesc biserica, oprindu-se puţin la uşe pentru a fi fotografiaţi. Se dă semnalul plecării şi cortegiul porneşte in acceaş ordine in care venise de la palat.

Pe tot parcursul prin care a străbătut trăsura regală, atât de la palat la metropolie, cât şi de la metropolie până la palat, s'au remis M. S. reginei mai multe petiţiuni pe care le-a primit cu obicinuita afabilitate.

Una din petiţionare neputĕnd se ajungă la M. S. regina, graţioasa suverană a trimis un oficer pentru a lua petiţia.

Pe tot drumul, la intoarcere ca şi la sosire, Maiestăţile Lor au fost respectuos salutate şi aclamate frenetic de imensa mulţime care a continuat se staţioneze pe strade incă mult timp.

La oarele 11 şi jum. au fost primiţi la palat dnii ministri impreună cu soţiile lor.

La oarele 12 corpul diplomatic cu dnele au adus felicitările lor M. S. regelui şi reginei.

La oarele două a avut loc recepţia persoanelor oficiale, a I. P. S. S. metropolitului-primat şi a inaltului cler; a domnilor preşedinţi ai corpurilor legiuitoare cu biurourile şi dnii senatori şi deputţi aflaţi in capitală; a membrilor inaltei curţi de cassaţi şi compturi, a dlor membri ai Academiei şi a membrilor curţilor şi tribunalelor.

La oarele 3 au fost primiţi la palat dl rector al Universităţii cu dnii decani şi profesori ai facultăţilor; primarul capitalei cu consiliul comunal, toate ramurile administrative şi domnii oficeri generali şi superiori.

Seara toate edificiile publice din capitală şi stradele principale au fost iluminate.

Din legile ţĕrii.

Legea sumară.

In 1 Noemvre c. n. a intrat in vigoare legea aşa numită sumarie art. IX. din 1893, care se ocupă despre aşa numitele ordinaţiuni de plătire. In inţelesul acestei legi se pot incassa toate pretensiunile de plătire cari cad sub procedura de o pretensiune de una miiă corone fără accidente. Aceste demândări de plătire, la recercarea verbală sau in scris a competenţilor se esmit din oficiu din partea judilor de la judecătoriile cercuale.

Conform acestei legi, numai atunci are loc procesul, dacă provocatul de a plăti sau de a achita dătoria, nu recunoaşte sau directe neagă de a fi dător, care observare trebue se fie indusă pe coala de inmanuare, că numai aşa ordinează judecătoriul pertractarea.

Dacă provocatul nu se foloseşte de acest drept prin lege asigurat, atunci după trecerea alor 15 ḑile se ordinează in contra lui execuţie.

Aceasta lege, pe lângă partea sa bună aplicată la poporul nostru îşi are părţile sale foarte desastruoase.

1. Scrisorile venite de la judecătoriile cercuale regeşti, fără esceptiune toate vor fi esmise in limba maghiară, aşa că poporul nostru se nu le priceapă; deci nici că poate a-şi face protestul de „ellen mondok“ adecă protestez sau nu recunosc a fi dător.

2. Cei mai mulţi dintre poporenii nostri români nici că ştiu ceti, apoi nici nu cunosc aceasta lege, deci din asta neştiinţă îi aşteaptă grele calamităţi.

3. Inmanuătorii de scrisori de prin comunele noastre, cât şi antistiile in cele mai multe locuri sunt compuse din neşte străini din fire rĕutăcioşi faţă de poporul nostru, aşa putem prevedé că aceia nici că vor esplica adevĕratul sens al legei, cum va puté bietul plugar a se mântui de sila pusă pe spinarea lui fără cunoştiinţă de lege?

4. Apoi că jidani ca crâşmari şi speculanţi de toate tagmele sau alţi sbiri de ai poporului prin rafinăria indatinată ştiu a câştiga organele comunale prin bĕuturi şi alte mijloace de corupţiune, ca se nu esplice sensul legei celui inprocesuat, ca aşa procesul fără nici o pertractare este dobândit, espirând cele 15 ḑile.

In cât din neştiinţa acestei legi, ţeranii nostri pot fi espuşi la cele mai mari perderi, o sfântă dătorinţă are inteligința noastră fără esceptiune, ca fără intârḑiare se instrueze poporul la praxa acestei legi. Nu numai, ci foile noastre au o chiămare mărcată şi datorinţă, ca fără amênare se pună la desbatere şi esplicare amenunţită proveḑută cu comentar asta lege.

Deci fără amênare trebue luminat plugariul român căci deja oardele flămânde au şi pornit pe cale a tunde şi a mulge sub masca acestei legi poporul nostru blând.

In fine aşteptăm de la zeloşii nostri jurisprudenţi, cari poartă cumpĕna dreptăţii şi sunt crescuţi in templul lui Themis, ca sĕ ne tâlcuiască asta procedură sumară, ca fie-care se poată trage folos.

Satunou-de-sus, 1894. — I. Costin preot român.

Cronică.

Adunarea alegătorilor români. Mercuri in 16/28 Noemvre alegătorii români de deputaţi dietali din Transilvania, Ungaria şi Bănat vor ţiné in Sibiiu o adunare, la care se vor sfătui asupra stării politice de acum a poporului român. Fie-care alegătoriu român membru al partidului naţional are dreptul se iee parte la acea adunare.

Incă un articol incriminat. Eri după amiaḑi scrie „Dreptatea“ din 18 Noemvre a fost Dl Dr. V. Branisce din nou ascultat de judele de instrucţiune Gerdanovics. Procurorul Gozsdu a cerut a nume introducerea instrucţiunei contra ḑiuariului nostru pentru primarticolul „Incă una la răvaş“, publicat in nrul 132 al „Dreptăţii“, cerĕnd totodata, ca actele instrucţiunei sĕ se alăture la actele instrucţiunei introduse contra articolilor anteriori şi sĕ se pertracteze deodată. Judele instructor nici n'a mai cerut de la acusat naţionalul, fiind procesul verbal dimpreună cu naţional şi recriminaţiuni deja litografat. (!) Dr. Branisce a declarat că Dsa a scris şi

publicat articolul, primeşte deci deplina responsabilitate, declară insĕ că articolul e scris din incidentul unei enunciaţiuni făcute de ministrul de interne Hieronymi la 23 Iunie a. c. in presenţa Dlui Dr. Iosif Gáll, membru in casa magnaţilor, către deputaţiunea română din Solnoc-Doboca, constatătoare din DD. Grigorie Popescu preot in Suciu, Dionisiu Vajda proprietariu in Alparet şi Dr. Ioan Fărcaş advocat in Deş, cari au umblat in cestiunea brutalităţilor comise de gendarmi. Luându-se aceste la protocol, s'a incheiat ascultarea. Acusatul n'a subscris procesul verbal, fiind acela redigiat in limba maghiară.

Casina din Lipova. Ii se scrie Tribunei: Onorabilă redacţiune! Societatea română de lectură din Lipova, după existenţa ei de 27 ani, cu anul viitor are se intre in o vieaţă nouă mult promiţĕtoare. In adunarea sa extraordinară ţinută luna trecută sub presidiul dlui invĕţător Constantin Creciun, conmembrul dl Aug. Berian, practicant forestier in Lipova, a dat cetire elaboratului sĕu de regulament, menit de a da o direcţiune nouă vieţii noastre sociale atât celor din Lipova cât şi membrilor externi din giurul Lipovei, care nemodificat s'a primit de intreaga adunare, hotărîndu-se totodată eşirea din localitatea de până acuma (care pentru noua vieaţă socială proiectată pare a fi de tot mică) si cu 1 Decemvre a. c. strămutarea ei in noua locuinţă exarĕndată de la conmembrul, bravul comerciant român dl Aurel Savici. In acest local elegant şi spaţios deci se ne intâlnim cât mai mulţi şi cât de des domnilor şi fraţilor români din Lipova şi giur, ca reciproc imbărbătându-ne şi luminându-ne se ajungem la ţinta ce o are ori şi care societate română de lectură!

Două fonduri. Pentru două fonduri decurg de present intre români colectele, pentru eternisarea memoriei a lor doi bărbaţi mari ai nostri, dintre cari unul a luptat o viaţă intreagă cu ştiinţa, ear celalalt a prins arma in mână, pentru recâştigarea drepturilor poporului român: unul e George Bariţiu şi celalalt Avram Iancu.

La „fondul George Bariţiu", administrat de „Asociaţiunea transilvană", au intrat până acum din colecte 1628 fl. 31 cr. şi 9 lei.

La fondul pentru ridicarea unui monument lui Avram Iancu in Cebea, administrat provisor de „institutul tipografic" s'au adunat până acum, mai cu seamă de la săteni, 1990 fl. 36 cr. şi 223 lei 50 bani. — Banii se află depuşi spre fructificare la institutul „Albina". Colectele se continuă.

Clopotul regelui Carol. In amintirea evenimentului familiar imbucurător intêmplat in castelul de la Sinaia, M. S. regele Carol al României a comandat la turnătoria Grössner din Viena un clopot frumos. Clopotul, care cântăreşte 3500 chilograme şi are tonul „C", va fi aşeḑat in noul turn al castelului Peleş. Pe o parte a clopotului se află o cruce, ear pe ceealaltă inscripţiă in limba română, că clopotul s'a turnat in amintirea ḑilei imbucurătoare amintite. Clopotul s'a espedat deja in România şi in curĕnd va fi ridicat in turn sub supraveghecea şefului turnătoriei.

Concert şi joc in Maiere. Serbarea anului al treilea de la infiinţarea reuniunii române de cântări din Maierile Timişoarei incoace s'a ţinut Duminecă in 18 Noemvre cu un resultat prea frumos. Spaţioasele sale ale hotelului Novotny erau indesuite de public român şi străin, din loc şi dinpregiur. Piesele programei s'au esecutat astfel in cât unele piese au trebuit sĕ se repeteze intre viforoasele aplause şi aclamaţiuni ale publicului. Chorul vocal mixt din Ciacova cu frumosul sĕu steag şi condus de dirigintele Ioan Uzon a fost intimpinat şi primit cu simpatiă şi insufleţire. Prin producerea, piesei „Cisla" şi a jocurilor naţionale „Căluşieriul" şi „Bătuta" au cucerit publicul intreg. Ear chorul din Maiere sub conducerea lui Karrasz a escelat cu „Vals"-ul acompaniat pe fortepian. Producţiunilor a urmat dans şi petrecerea a ţinut până in ḑiori. Reuniunea română de cântări din Maiere poate fi mândră pe succesul şi mulţumită cu resultatul moral şi material al sĕrbătoarei sale din Dumineca trecută. Numai cu credinţă şi cu nădejde româneşte inainte!

Persecutare. Din cercul Oraviţei primim următoriul raport scurt dar cacacteristic despre cea mai nouă bravură a primpretorului Oraviţei: Ioan T o p a l ă din Agadiciu, lucrătoriu la petrăria din Brădet a incassat din indemnul, că şi alţi consoţi ai sĕi au făcut'o, sumuliţe de contribuiri benevole pentru monumentul lui A v r a m I a n c u. Toată suma incassată se urcă la vr'o 4 fl. v. a. Din acest incident Topală deodată s'a trezit cu nişte gendari cari in modul lor cunoscut au luat lista contribuirilor şi au predat'o primpreterului, cunoscutului Motsidlovsky. Acesta apoi l'a citat la sine pe Topală şi fără multe ceremonii l'a osândit la 8 ḑile prinsoare. Se pricepe, că osânditul a apelat contra acestei sentenţe. Dar am mai dori se ştim, că bani unde s'au depus şi spre ce scop se intrebuinţează? Şi am mai dori se ştim că pe cei ce colectează pentru monumentul lui Kossuth de ce nu-i prigoneşte nime?

Un guvern invins de un ḑiariu. Ḑiariului angles „Daily New" se scrie din Brazilia, că ḑiariul „J o u r n a l d e C o m e r c i o" din Rio de Janeiro a causat multe oare neplăcute lui P e i x o t o, presidentului republicei braziliane. Din nĕcaz dară Peixoto şi-a pus carul in petri se trântească acea foaie, care era datoare cu sume considerabile bancei de stat din Janeiro. Peixoto a indemnat adecă acea bancă se ceară imediată resolvire a sumelor cu cari îi datoreşte. Din causa acestor machinaţiuni ale guvernului proprietarii foii nu căpĕtau imprumuturi nicăiri de la nici un institut de bani, erau desperaţi. In fine şi-au luat refugiul la imprumut prin subscripţiune publică. Aceasta a succes strălucit. Publicul se rupea se pună mâna pe acţiile emise de foaia şi redactorul a depurat după puţine ḑile datoria foii de 2 milioane trei sute de mii dolari la banca statului.

Pentru biserica română din Maierile Timişorii au mai contribuit Natalia şi V. Kristoi din Iasenova 2 fl. v. a.

Difteria in Hitiaş. Foile străine aduc ştirea, că in comuna Hitiaş, comitatul Timiş, difteria grassează intre copii de şcoală in mĕsură aşa mare, in cât a trebuit sĕ se inchidă şcoala.

Intimpinare. La cele publicate in numĕrul trecut al acestei foi despre Românii din Torontal, Domnul Gavril S c l a g i a n, paroch in Checia română, ne trimite o scrisoare spre publicare, in care cere ca raportorul se-şi spună numele şi se-şi dovedească aserţiunile, la din contra cu scriitori anonimi Dsa nu stă de vorbă.

Avis. Aducem la cunoştinţa p. t. public, că a d m i n i s t r a ţ i a ḑiariului „Dreptatea" şi „Foaia de Duminecă" se află de aḑi incolo *in cetate, strada Matia Corvin nr. 7.*

Economiă.

Industria untului proaspĕt.

II. Din nenorocire, in ţĕrile unde se consumă unt mai mult, cum sunt Francia, Helveţia şi Holanda, ţara brînzeturilor de lux, untul proaspĕt se fabrică in alt mod. Nu se mai intrebuinţează nici sĕul de vacă, nici laptele, nici ugerul; s'au găsit mijloace mult mai ingenioase, graţie cărora se obţine cu puţină cheltuială unt proaspĕt veritabil şi gustos.

In oraşele mari ale ţĕrilor mai sus numite, există fabrici, cari cumpĕră de la restaurante tot ce rĕmâne prin farfuriile consumatorilor şi tot ce se stringe in hîrdaele in cari se spală vasele; totul este pus in butoaie şi transportat la fabrică. Uşor îşi poate cineva inchipuí ce amestec gustos există in acele butoaie: bucăţi de carne, legume de tot feliul, bucăţi de pâne etc. etc., totul inotând intr'un sos pe care cel mai abil chimist-expert nu l'ar puté analisa. Vara mai rĕu ca iarna, in această aglomerare de resturi de bucătărie, trăiesc şi se desvoaltă toate varietăţile de viermi, cunoscute şi necunoscute.

La fabrică, butoaiele sunt golite şi conţinutul lor este aruncat in căldări mari in cari se adaogă şi apă, şi totul fierbe câtva timp. Nu mai vorbesc de mirosul care se degajează din acele căldări in timpul fierberei, miros de care vecinii fabricelor ar puté vorbí mai in cunoştinţă de causă, voiu spune numai că prin fierberea aceasta iese toată grăsimea conţinută in suculantele materii adunate cu atâta ingrijire, grăsime care pluteşte deasupra apei in toemai cum untul pluteşte deasupra laptelui in putineu. Grăsimea este adunată şi transportată in butoaie la alte fabrici ḑise fabrici de Margarină, unde este purificată şi de unde iese după ce i-s'a dat forma şi coloarea convenabilă, purtând numele de unt proaspĕt cu menţiunea bun, gustos şi ieftin.

Un alt mod de fabricaţiune voiu descrie, cel puţin tot atât de ingenios. Toată lumea ştie sau îşi poate inchipuí, ce amestec de materii curge ḑilnic prin canalele oraşelor, mai ales in oraşele mari, cum este Parisul de exemplu. Dar aceea ce nu se ştie de toţi, este faptul că, există fiinţe omeneşti, cari au meseria de a pescuí toate materiile solide cari trec din canale in rîul care se varsă. Acest amestec eterogen este deci pescuit cu multă aviditate, strins in cutii sau butoaie şi transportat la fabrica unde este fiert până ce grăsimea conţinută in ele apare. Acea grăsime adunată şi lăsată sĕ se rĕcească este trecută la fabrica de Margarină de unde iese transformată in unt proaspĕt.

Acei pe cari cetirea acestor rênduri îi va interesa, vor face poate ca şi mine, se vor gândi mai departe şi ca mine îşi vor pune intrebarea: oare, din toate substanţele alimentare pe cari străinĕtatea ni le trimite, câte din ele nu vor fi avĕnd, ca şi untul proaspĕt fabricat, o origină aşa de misterioasă? Câţi dintre noi nu au cumpĕrat unt strĕin, expus pe la băcăniile mari, cu forme frumoase şi regulate cu o coloare galbenă, foarte atrăgĕtoare şi nu au plâns de mila acelora cari se mulţumiau cu untul proaspĕt românesc; şi câte din preferinţele noastre pentru tot ce este străin nu seamĕnă cu aceasta? Ce fericiţi am fi noi, dacă cunoscênd câteva din secretele de fabricaţiune ale străinĕtăţii, ne am uita cu mai mult interes

in jurul nostru. Căutând bine am vedea că uşor şi cu puţină cheltuială am avea cu prisos, la noi in ţeară, tot ce este necesar omului pentru inlesnirea bunului trai; şi pentru multe, foarte multe lucruri, ne am puté scuti de birul greu pe care îl plătim străinĕtăţii şi schimbul produselor industriale, cari mai toate au o origină tot aşa de curată ca a untului lor proaspĕt.

Patriotismul nu trebue amestecat in toate şi nu trebue invocat prea adese-ori; din când in când insĕ sĕ ne aducem aminte că pămêntul acesta românesc a fost incredinţat nouĕ pentru a-l face se producă şi tot ce este lăsat in părăsire se strică. Deci datori suntem se muncim ca se avem de la noi şi prin noi, cele necesare şi numai nevoiţi fiind se ne adresăm la alţii. Ţeara noastră, ţeara eminamente agricolă, poate şi trebue se producă nu numai ce ne trebue nouĕ dar şi ce lipseşte altora. Se facem apel la străini pentru a avea cu ce se ne nutrim insemnează se renunţăm la demnitatea noastră şi se ne recunoaştem pe noi inşine incapabili.

Se ne mulţumim deci cu ce produce pămêntul nostru şi in special se ne placă untul nostru românesc, căci este bun, curat, gustos şi ieftin. Mircea.

*

Păstrarea uneltelor agricole. Uneltele şi cu deosebire maşinile agricole sunt o marfă scumpă. Espuse fiind ploilor şi lăsate in grija intêmplării, ele se strică in grabă şi căşunează economului mari pagube. Ar trebui deci păstrate sub coperiş. Când cu aşeḑarea la adăpost, este neapĕrat se le curăţim de rămĕşiţele murdare şi se ungem cu oleiu (oloiu, oleu) tĕişurile şi alte părţi de fer şi de oţel. Drept scut in contra putreḑirei lemnului se recomândă feştirea cu văpseală de oleiu, o lucrare, care se reinoeşte de câte ori cere trebuinţa. Lemnul neghiluit se poate feştí şi cu păcură, care rĕsbate adênc şi asemenea oleiului, nu ingădue umezelii intrare.

Furcile şi greblele de lemn, jugul, coadele de sapă, şi alte scule de acest fel, ar trebui unse şi ele cu mult oleiu de rapiţă, mărginind feştirea cu văpseala amintită la părţile, care nu au menirea se lucre in pămênt, unde văpseala s'ar despoia in pripă.

Pe când se feşteşte sau se unge, lemnul se fie indeplin uscat; altcum văpseala nu se prinde bine şi oleiul n'are cum rĕsbate inlăuntru.

Contra ruginirei părţilor de fer recomandăm svêntarea şi ungerea neintârḑiată cu oleiu sau untură proaspĕtă şi mai ales feştirea cu „păcură de asfalt“, incălḑită bine. Ungerea se va aplica şi la cormane, sape, lopeţi, ferul de plug şi celelalte tăişuri. —

Folosul gazetelor vechi şi a hârtei tipărite. Hârtia gazetelor conţine, pre cum ştim, mirosul cernelei de tipar care nu se mai poate delatura. O foaie ce apare in New-Jork „Fortschritt der Zeit“ ne dă ca sigură impărtăşirea că hârtia din gazete nu o mânâncă moliile nici când, căci cerneala de tipar, ca şi camforul, nu o pot suferí. Din aceasta causă recomândă ca sub ţoluri pe jos şi printre blanări şi postavuri sĕ se pună hârtii de gazete, adecă gazete vechi, că acele le scutesc contra moliilor. Hârtia de gazete se mai foloseşte şi la inchiderea aerului. Un urcior cu apă, in care am pus un grunz de ghiaţă, îşi va păstra apa rece, ba nici nu se va topí ghiaţa din el, fie chiar in odaia cea mai caldă, dacă-l vom infăşura in gazete vechi. — i.

De ale căilor ferate. Pe linia căii ferate Vêrşeţ—Cubin s'au infiinţat la comunele Ulma, Nicolenţ şi Carlsdorf staţiuni speciale pentru transport de vite. —

Regularea apelor. Din raportul ministeriului de agricultură publicat in ḑilele aceste vedem, că regularea rîurilor şi a fluviilor Ungariei in timpul de la 1867 până la 1893 au costat la olaltă 62 milioane, 451 mii 369 floreni v. a. Jumĕtate din această sumă s'a spesat pentru lucrările de regulare la Dunăre; apoi 20 milioane pentru Tisa, 5.8 milioane penlru Crişiu, 1.8 milioane pentru Drava, 586.207 fl. pentru Sava, 491.398 fl. pentru Timişiu, 409.831 fl. pentru Bodrog, 290.629 fl. pentru Mureşiu, 211.660 fl. pentru canalul Francisc, 108.829 fl. pentru Culpa şi 1.4 milioane pentru regularea rîurilor şi apelor mai mici. —

Mĕtăsaritul in Ungaria. Tabelele despre resultatul mĕtăsăritului in Ungaria sunt deja redactate in ministeriul de agricultură. Din aceste tabele se vede, că in 1894 in toată ţeara s'au ocupat preste o sută mii de familii cu mĕtăsăritul, cari la olaltă au cultivat un milion şi 120.000 coconi de mĕtasă, pentru cari s'au plătit tot atâţa floreni. In anul trecut au produs numai 873.439 kile de coconi de mĕtasă, adecă cu 246.561 kile mai puţin. De când esistă inspectoratul cultivării mĕtăsăritului, adecă de la 1880 incoace, in ţeară au produs 7,791.570 kile coconi de mĕtasă, pentru care s'au solvit producenţilor şi cu un cuvênt tuturor cari s'au ocupat cu industria mĕtăsăritului 10 milioane 800 mii floreni v. a. Fără indoială dară acest ram industrial se plăteşte binişor şi este un bun isvor de venit pentru multe familii avisate la fie-care cruceriu, fiind că spesele impreunate cu cultura vermilor de mĕtasă nu este impreunată cu spese mari in bani gata, ear de altă parte ingrigirea preste tot se poate purta mai uşor chiar şi la casa cea mai din urmă ţĕrĕnească. Se cultivăm dară cu zel acest ram industriar. —

Higienă.

Ceva despre friguri.

II. O altă condiţie de existenţă este căldura, de acea vedem că in ţĕrile nordice frigurile sunt foarte rari şi foarte puţin violente pe când in regiunile calde cu mult mai dese şi mult mai puternice. Intensitatea şi virulenţa creşte cu cât ne vom apropia de regiunile ecuatoriali unde se presintă sub forma cea mai pernicioasă.

Parazitul intră in corpul nostru sau prin acea că inspirăm un aer plin de atari paraziţi sau prin acea că-l bem cu apă de bĕut. Casul din urmă e foarte rar.

Curios este că acest parazit creşte numai aproape de suprafaţa pămêntului. Foarte rar se inalţă ceva mai sus. Din această causă sunt foarte expuşi la friguri aceia cari dorm pe pămênt in apropierea bălţilor sau a altor locuri infecte, din această causă sunt scutiţi de friguri oamenii cari locuesc in case clădite pe locuri mai rădicate. Tot pe aceasta se basează şi curiosul fapt că dacă vom face un zid in jurul locului sau un zid de apĕrare contra unui vênt ce suflă de către lac — oamenii ce sunt afară de zid in cele mai multe casuri nu se vor bolnăví de friguri.

O altă curiositate este că dacă in o regiune băltoasă ne vom acoperí obrazul cu un voal, vom fi mai puţin expuşi a ne bolnăví de friguri. Cel puţin acest lucru se practică in Italia.

Câteva oare sau câteva ḑile după ce otrava ce produce frigurile au intrat in sângele nostru — incep simptomele acestei intoxicaţiuni — incep frigurile. Câte odată accesul de friguri vine imediat după intoxicaţie, de altădată, adecă in majoritatea casurilor, trecut 7—20 sau şi mai multe ḑile până sĕ se manifeste primul acces.

Forma in care se manifestă frigurile e foarte variată. Deosebim de obiceiu următoarele forme:

a) Febră palustră intermitentă, dacă după un acces de frig (fiori reci) ce durează de la o jum. până la 3—4 oare, urmează un acces de căldură care iară poate se ţină 3—8 oare, după care timp bolnavul se rĕcoreşte, se simte bine, dar e foarte slab, obosit. Dacă accesele se repetă in fie-care ḑi avem Febră palustră intermitentă cotidiană. Dacă se repetă in fie-care ḑi de două ori avem Febră palustră, intermitentă cotidiană dublă.

Dacă se repetă după un interval de 48 oare avem Febră palustră intermitentă terţă. Febra palustră intermitentă ce se repeta la 72 oare se numeşte Febra palustră intermitentă cuartă. Unii pretind că există febra ontermitentă de 5—8 ḑile. Nu e sigur. Dar chiar dacă există, accesele nu se mai repetă cu aceiaş regularitate.

Accesele vin mai totdeuna in timpul de la mieḑul nopţii până la amiaḑi. Foarte rar se intêmplă se vie după amiaḑi sau seara. Acest lucru este foarte important fiind că la alte boale d. e. la tifos, pneumonie, variola, scarlatina etc. ferbinţeala cea mai mare este către seară. Şi astfel avem un simptom aproape sigur după care şi un profan poate se facă diagnoza boalei.

b) Febra tifo-palustră. Boala se incepe aproape totdeuna cu un acces de fiori reci, după care urmează ferbinţeli foarte mari de 40—41 grade căldura normală a omului este 37—5. Boala durează 4—8 10—15 ḑile şi se deosebeşte foarte puţin de Febra tifoidă tifos. Ea este foarte grea — foarte mulţi bolnavi se perd.

c) Febra palustră larvată. Ea se manifestă in formă de dureri nevralgice, dureri cari apar cu regularitate sau in fie-care ḑi sau in 2—3 ḑile cam la aceeaş oară. Durerile pot se fie insoţite de puţină febră, dar febra poate se-şi lipsească. Aceste dureri nevralgice se manifestă, ca durere de ochi, de măsele, de stomach sau cu dureri la mâni sau la picioare. Cu un cuvênt ele pot se apare in ori ce parte a corpului, durează câteva oare apoi dispar pentru a apare din nou după un interval oare-care.

Posta redacţiunii.

Dlui A. S. in Verciorova: Dorinţa Dtale se va implini negreşit in numĕrul următoriu; atunci este tocmai timpul cel mai potrivit pentru orientare in privinţa acelor articoli comerciali.

Dlui Corespondent din Oraviţa: Nu intârḑia prea tare cu raportul esact despre cele din Anina. Aşteptăm.

Dlui A. G. paroch in Costeiu-mare: Noi n'avem incă cunoştinţă că legea despre procedura sumară şi poliţia de câmp ar fi apărut deja in limba română. O traducere a legii din urmă afli in această foaiă, publicarea se va termina cu incheiarea anului.

Dlui I. R. in Ciacova: Trimite-ne incă; ce va fi bun vom publica bucuros şi apoi ne vom inţelege.

Editor şi redactor responsabil: Dr. Valeriu Branisce.
Redacţia şi administraţia: Strada Zápolya nr. 6.

Têrgul de producte.

In piaţele din ţěrile esterne comerciul este mai vivace, preţurile sunt staţionare.

In piaţa din Bpesta comunicaţiunea şi comerciul e aproape ca in sěptěmăna trecută. Speciele de grâne principale se căutau. Ele variază in preţuri.

Grâu curat s'a adus puţin la têrg, nici era prea căutat. In sěptěmâna aceasta morile au favorisat puţin grâul de provenienţă indigenă, grâul străin nu prea era. Circulaţiunea sěptěmânei sě urcă la 120,000 măj metrice.

Ovesul. A fost mai puţin căutat. S'au vêndut vr'o 6 mii de măji metrice şi se plătea, amĕsurat cualităţii, cu 6 fl. 01 cr. — 6 fl. 06 cr. per m. m.

Cucuruzul, s'a susţinut in preţ, in fine s'au vêndut cu 6 fl 40 cr.—6 fl 45 cr. Cucuruzul nou in Steinbruch lângă Bpesta se cumperă dacă este uscat cu 5 fl 50—5 fl 52 cruceri. Cel slab 4 fl. 30—4 fl. 50 cr.

Grâul este fluctuant. Preţurile variau cu 6 fl 74—7 fl 12 cr.

Sěcara incă sau căutat, cumpěrătorii erau puţin reservaţi; din afară n'au sosit multe comande. Cu totul a fost o circulaţiune de 8000 măji metrice, iară preţul se stăbili in fine cu 5 fl. 15 cr. — 5 fl. 35 cr.

Sěcara de primăvară se da cu 5 fl. 20 cr. — 5 fl, 30 cr. in fine insě remase cu 5 fl. 72 cr. — 5 fl. 32 cr.

Orzul de nutreţ şi de fabrici a remas staţionar cel ungar cu 6 fl. — cr. — 6 fl. 10 cr. cel din esterne nu era mai scump şi se lua in fine cu — 5 fl. 70 cr. cu vamă cu tot.

Păstăioase. Nu se prea căutau din afară; preţurile erau: Păsula puţin căutată măre albă 7 fl. 80 cr. rotundă 9 fl. 25 cr. sură 7 fl. 25 cr. pistriţă 7 fl. 50 cr. pitică 10 fl. 25 cr. Mazere 7 fl. 25 cr. — 9 fl. 25 ungară despoiată 16 fl. 10 cr. Linte, slab căutată, soiul mai slab 9 fl. mai bun şi despoiat, amĕsurat soiului şi mărimei până la 15 fl. Mac sur 19 fl. vênět 20 fl. Chimin, din ţară nu este, cel ollandez 38 fl. (Toate se pricepe, per 100 kilogramuri).

Sěmênţuri. Sěmênţă de trifoiu 70—72 fl. de luţernă 64—68 fl. măzěriche 6 fl. 25 cr.— 6 fl. 75 cr. mohor 9 fl. 50 cr. — 10 fl. 50 (tot per 100 Kilogr.), de Iin 10 fl. 20 cr. — 12 fl. 50 cr.

Gogoaşe 10 fl 50— 12 fl 75.

Victualii. Preţurile preste tot scad incă la cei mai mulţi articoli. Gâsce 3—5 fl. Găine 90 cr. 1 fl 20 cr. — 1 fl. 30 cr. Coponi 1 fl. 80 cr. şi 2 fl. 60 cr. Ciurcan 3 fl. 50 cr. = 5 fl. — cr. Reţe 2 fl. — cr. — 2 fl. 40 cr. Pui 1 fl. 20 cr. — 1 fl. 50 cr. per păreche en gros.

Oauě, 35 până 45 dărabe 1 fl. 20 cr.

Cartofi (crumpiri, baraboi, mere de pămênt) au căḑut cu 10 cr. la maja metrică: s'au vêndut galbini cu 2 fl. 80 cr. rosa nuoi 2 fl 60 cr. ca covrigii 4 fl 50 de fabrică 1 fl. 60 cr.

Prune sêrbeşti 8 fl. 30— 16 fl 20 cr. bosniace 9 fl. 37 cr. — 22 fl. 30 cr. — Lictar, 12 fl. 94 cr. — 14 fl. 50 cr. — Mierea destilată cu 33 fl. — Ceara, notează 153 fl.

Ceapa in cuantităţi mari a remas cu a 4 fl. 80 — Aiul 37 fl (per 100 Kilogr.)

Lâna. Têrgul a fost bine cercetat, comunicaţiunea mai viuă ca in sěptěmână trecută. Lână de vară brută 91 fl. vênětă mai slabă 89 fl. mai bună 114 fl. defectuoasă 75 fl.

Carnea de viţel. Têrgul bun. Tendenţa tare. Viţei vii 40 cr — 45 cr. tăiaţi 65 cr. — 70 cr. per Kilog. nesocotită darea de consum. — Mieii se ţin 5 fl 48 cr. — 7 fl 40 cr. părechia.

Porcii 40—45 cr. de chilă.

Unsoare de porc 49 fl. 50 cr. Clisă (slanină, lard) 42 fl. — 46 fl 50 cr. amĕsurat cualităţii.

Piei brute. In sěptěmâna trecută s'au vêndut mai cu seamă piei de oaie, anume 6000 dărabe sêrbeşti cu 97 fl. — 2000 ardeleneşti cu 64 fl. şi 2600 macedonene cu 105 fl. per 100 kilograme.

Tariful zonelor

pentru căile ferate de stat reg. ung.

Valid din 1 August 1891

ntre Timişoara si urmatórele staţiuni.

Preţurile comunicaţiunii-vecine:

Pentru trenurile Personal = Omnibus sĕu mestecate

Zona	I clasa	II clasa	III clasa
1	—.30 cr.	—.15 cr.	—.10 cr.
2	—.40 cr.	—.22 cr.	—.15 cr.

Staţiunile comunicaţiunii-vecine

	Zona		Zona
Beregseu	2	Szakálháza	1
Merczyfalva	2	Siag	1
Recasiu	2	Sant-András	1
Remetea	1	Jebel	2

Tariful de zone general

	Trenuri pers. omnib. sĕu mest.			Trenuri accelerate		
Zona	I clasa	II clasa	III clasa	I clasa	II clasa	III clasa
1	50	40	25	60	50	30
2	1.00	80	50	1.20	1.00	60
3	1.50	1.20	75	1.80	1.50	90
4	2.00	1.60	1.00	2.40	2.00	1.20
5	2.50	2.00	1.25	3.00	2.50	1.50
6	3.00	2,40	1.50	3,60	3.00	1.80
7	3.50	2.80	1.75	4.20	3.50	2.10
8	4.00	3.20	2.00	4.80	4.00	2,40
9	4.50	3.60	2.25	5.40	4.50	2.70
10	5.00	4.00	2.50	6.00	5.00	3.00
11	5.50	4.40	2.75	6.60	5.20	3.30
12	6.00	4.80	3.00	7.20	6.00	3.60
13	7.00	5.30	3,50	8.40	6.50	4.20
14	8 00	5.80	4.00	9.60	7.00	4.80

Consemnarea statiunilor

si a numerilor zonelor de cari se ţin acele staţiuni in comunicaţiunea cu Timişióra:

	Zona		Zona		Zona
Abony	13	Kis-Kőrős	13	Puszta-Tenyő	12
Alcsi	13	K. K. Dorozsma	8	Radna-Lippa	6
Algyő	8	Kistelek	9	Rakasdia	8
Anina	11	Kis-Szálás	12	Rácz-Szt-Péter	8
Arad	4	Kigyos	6	Remetea	1
Baja	13	Konop	7	Rekás	1
Bajmok	12	Cornea	9	Rom.-Bocşan	5
Bács Almás	12	Cőrpa	7	Rőszke	8
Baziasiu	8	Kőtegyán	10	Sarkad	10
Beregseu	1	Krassova	10	Siag	1
Berzava	8	Kruşovacz	10	Sámson	10
Bichisiu	9	Curticiu	5	Sárafalva	7
Békesföldvár	8	K. Kun-Szálás	12	Soborsin	9
Bel.-Chiseteu	3	Kutvőlgy	10	Szabadka	10
Birda	3	Lesz	12	Sofronya	4
Bikity-Borsod	12	Lizzava	10	Szajol	13
Branyitzka	12	Lőkősháza	6	Szakálháza	1
Ciaba	8	Logosiu	3	Salonta	11
Csantavér	11	Maidan	9	Szarvas	12
Cs. Keresztur	13	Maros-Ilia	12	Szatymaz	8
Cséffa	12	Mehadia	11	Szeged	7
Csikeria	11	Merczyfalva	1	Szent-Audrás	1
Ciongrad	12	Mezőberény	9	Szent-Hubert	3
Csorvás	9	Mező-Keresztes	13	Szolnok	13
Detta	2	Mező-Tur	11	Szőregh	7
Deva	13	Militics	13	Stam. Moravicza	3
Fegyvernek	13	Mokrin	11	Tavankut	11
Biseric'a-alba	7	Moritzföld-Soşdia	4	T.-Szlatina	8
Félegyháza	11	Nagy-Kikinda	4	Teregova	9
F.-Vásárhely	13	Nagy-Kőrős	13	Topolya	19
Gataia	3	Nagy-Szt-Miklos	7	Topletz	12
Gavoşdia	5	Nagy-Várad	13	Topolovetz	2
Gerendás	8	Német-Bocsán	5	Totvárad	6
Gertenyes	4	Német-Ság	2	T.-Szt.-Miklos	11
Gurasada	12	Nyársapót	13	Uj-Arad	2
Glogovatiu	4	Oravitia	9	Vadkert-Tuzlar	13
Gyertyámos	1	Orczyfalva	1	Valkány	7
Gyoma	10	Orosháza	10	Valizzora	5
Gyorok	5	Oroszlámos	6	Varjas	1
Gyula	9	Orsiova	12	Váradpüspőki	4
Halas	12	O.-Bessenyő	6	Várad Velentie	13
H. Feketehegy	13	Őrményes	8	Verbász-Kula	13
Baile Erculane	11	Osi	12	Verciorova	13
Horgos	9	Palics	10	Versecz	12
H.-M.-Vásárhely	9	Paulis	6	Vinga	3
Jablonicza	10	Perjámos	8	Vojtek	9
Iassenova	6	Piski	13	Zsaguzsen	5
Iám	7	Podporány	5	Zám	12
Caransebes	6	Porta Orientalis	9	Zombor	12
Cavaran Sacul	5	Puszta Bánréve	12	Zsebely	3
Kecskemét	12	Puszta-Páka	12	Zsidovin	5
Kelebia	11	Puszta-Peteri	10	Zsombolya	3
Kétegyháza	6	Pnszta-Poo	12		

Toate celelalte staţiuni se ţin de zona 14.

Preţurile bucatelor din piaţa Timişoarei.

De la 22 Noemvre 1894.

După notările societăţii „Lloyd" din Timişoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chilog. per 100 chilog.		5.80—5.85
„ „ „ 79 „ „ 100 „		5.90—5.95
Sěcară „ „ „ „ „ 100 „		4.90—5.95
Orz „ „ „ „ „ 100 „		5.50—5.60
Ověs, venturat per 100 chilogr.		5.50—5.52
Cucuruz, nou „ 100 „		5.10—5.20
Rapiţă, „ 100 „		9.40—9.50

Bursa de bucate din Budapesta.

De la 21 Noemvre 1894.

Grâu de primavară	fl. 6.78	—
„ „ toamnă	fl. 6.27	—
Ověs de toamnă	fl. 5.74	—
„ de primavară	fl. 6.05	—
Cucuruz per Mai—Iuni	fl. 6.12	—
„ „ Sept.—Oct.	fl. 5.35	—
Rapiţă	fl.11.20	—
Grâu nou pro 1895	fl. 7.13	—

Bursa de Budapesta din 21 Noemvre 1894.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000	4%	118.50
„ „ „ „ 10.000	4%	—.—
„ „ „ „ pr. 31 Mart.		118.30
„ „ coroane ung.	4%	95.40
„ „ „ „ pr. 20 Mart.	4%	95.10
Obl. căilor fer. orient. 1876	5%	124.—
„ „ „ de stat, 1889, aur.,	4½	127.50
„ „ „ „ „ „ arg.	4½	103.—
Obl. cu premii ung., 100.		153.50
„ „ „ „ 50,		153.50
Obl. de desdaun. regal., am., ung.,	4½%	101.—
„ „ „ „ croate	4½%	102.—
Bonuri rur. ung.	4%	96.—
„ „ croate	4%	99.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	145.50
„ hipot. croate, 100.,	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni, 100,		—.—
Datoria de stat com.. hărtia, Mai-Nov.	4²/₁₀	98.50
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	4²/₁₀%	98.50
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul.	4²/₁₀%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Oct.	4²/₁₀%	98.50
Renta de aur austr.	4%	119.75
Datoria de stat austr. 1854. 250,	4%	150.—
„ „ „ „ 1860, 500	5%	147.—
„ „ „ „ 1860, 100	5%	159.50
„ „ „ „ 1864, 100		198.—
„ „ „ „ 1864, 50		198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890	4½%	101.50
Obl. c. fr. bulg.	6%	119.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	38.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.)	3%	39.—
„ soc. p. reg. Temeş-Bega	5%	105.—

Scrisuri fonciare.

„Albina", inst. de econ. 5%	102.50
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	100.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	101.—
„ de credit ardeleană 5%	100.—
„ „ „ „ 4¹/₁₀% 40 ani	99.—
„ „ „ „ 4¹/₁₀% 50 ani	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.50
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½%	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani	—.—
„ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III. emis. 5%	102.50
„ „ „ „ IV. emis. 4½%	100.50
„ I. de credit din Timişoara 5%	102.—
„ I. „ „ „ „ 4½%	99.50
Imprumut. bancii ung. hipotec. 4%	128.—

Monede.

Galbenul ces. şi reg. tesc.	5.90
„ „ „ „ verig.	5.94
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.88
„ de 20 franci	9.92
20 marce	12.19
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. şi ung.	11.29
100 marce germ. in papir	61.37
„ „ „ de bancă pr. 31 Maiu	61.37

Sorţuri private.

Imprumutul oraş. Viena din 1874, 100	178.50
Sorţuri din Buda 40	63.—
„ „ „ st. austr.	65.—
Sorţuri reun. „Io-sziv" 2	3.30
„ „ „ austr.	3.60
„ crucea roşie 5	12 50
„ „ „ austr.	13.50
Obligaţiunile basilicei 5	—.—
„ „ bpestan	10.75
„ „ austr.	11.—
„ crucea roşie italien. 25 lire	12.50
„ „ „ „ austr.	13.50
Instit. de cred. austr. 100	200.—
Crucea roşie austr. 10	19.50
Sorţi Pálffy 40	58.50

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	154.—
„ pe acții Budapestană 100	128.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	94.–
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit finmana 80	120.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 31 Mart.	442.=
„ „ „ pe acții Budast. 50	54.50
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Apr.	368.50
„ industrială I ung. 150	215.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 31 Mart.	114.—
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	119.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II. emis. 31 Mart.	237.50
„ comercială ung. pestană 500	1124.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K.	—.—
„ „ „ „ „ 31 Mart.	246.—
„ austro-ungară 600	1034.—
„ „Unio“ 200	—.—

Bursa din București pe diua de 21 Noemvre 1894.

EFECTE	Dobêndă	SCADENTA CUPOANELOR	OFERITE cu banĭ gata
IMPRUMUTURI DE STAT ROMANE			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct,	$100\frac{3}{4}$
„ amortibilă	5%	Apr.—Oct.	$97\frac{1}{8}$
„ „ din 1892	5%	Ianuarie Iulie	98
„ „ „ 1893	5%	Ianuarie Iulie	$98\frac{1}{8}$
„ „ $32\frac{1}{2}$ mil.	4%	Ianuarie Iulie	$84\frac{1}{2}$
„ „ 50 mil.	4%	Ianuarie Iulie	$83\frac{3}{4}$
„ „ 274 mil.	4%	Ianuarie Iulie	$85\frac{1}{2}$
„ „ 45 mil,	4%	Iunuarie Iulie	$86\frac{3}{4}$
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung)	5%	Ianuarie Iulie	—
Obl. de Stat (conv. rur)	6%	MaiuNoembre	$100\frac{3}{4}$
„ casei pens. a 300 leĭ	10	MaiuNoembre	277
IPMRUMUTURI DE ORASE			
Obl. ale com. Bucuresci 1883	5%	Ianuarie Iulie	$86\frac{1}{2}$
„ „ „ „ 1884	5%	MaiuNoembre	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	MaiuNoembre	$87\frac{1}{4}$
IMPRUMUTURI DE SOCIETATI			
Seris. func. rur.	5%	Iulie Ianuarie	92
„ „ urb. Bucuresci	7%	Iulie Ianuarie	102
„ „ „ „	6%	Iulie Ianuarie	100
„ „ „ „	5%	Iulie Ianuarie	87
„ „ „ Iași	5%	Iulie Ianuaríe	$79\frac{1}{2}$
Obl. soc. de basalt	6%	Iulie Ianuarie	95

ACTIUNI	Ultim divid.	Valoarea Nomiuala	
Banca naț. a Rom.	86	500	—
Soc. de asig. Dacia-Rom.	35	200	—
„ „ „ Naționala	36	200	—
„ „ „ Patria	—	100	—
„ rom. de construcțiuni	15	200	—
„ de basalt	30	250	—
„pentru fabr. hârtiei	—	100	—

MONETE	OFERITE cu bani gata	SCHIMB	CURSUL
Napoleonul	—	Londra . . cek	25.41
Galbenul austriac	—	„ . 3 luni	25.27
Coroana germană (marca)	—	Paris . . cek	101
Lira sterlină	—	„ . 3 luni	100. 25
Lira otomană	—	Francia . cek	—
Imperialul rusesc	—	„ . 3 luni	—
Florinul austriac de hărtie	—	Viena . . cek	$203\frac{1}{4}$
Rubla de hărtie	—	„ . 3 luni	$201\frac{1}{4}$
Aur contra argint (agiul)	0%	„nap. (scurt)	—

CEREALE	Greutatea in libre	OFERITE hectolitru	SCHIMB	CURSUL
			Berlin . . cek	124.35
			„ . 3 luni	123.70
			Germania . cek	—
			„ 3 luni	—
			Amsterdam3 luni	—
			Petersburg 3 luni	—
Grâu	60	8	Belgia . 3 luni	99.90
Porumb	60	5·75	„ . (scurt)	—
Secară	—	—	Elveția . 3 luni	—
Ovĕs	—	—	Italia . . 3 luni	—
Orz	—	—		
Rapiță	—	—		
Fasole	—	—		

Invitare la prenumerațiune.

„Foaia de Duminecă“ a diarului „Dreptatea“, apare odată pe sĕptĕmână in estensiune de cel puțin 8 pagine cu ilustrățiuni, este intocmită pentru trebuințele țĕranului român și costă

pe un an fl. 2

pe $\frac{1}{2}$ an fl. 1

(„Dreptatea“ care apare in fiecare di de lucru costă 1 fl. pe lună, 12 fl. pe an. Cine abonează „Dreptatea“ capetă și „Foaia de Duminecă“ gratuit).

Abonamentele se fac mai cu inlesnire prin mandate postale. Domnii abonenți sunt rugați a insema pe cuponul mandatului foaia și timpul pentru care trimit abonamentul, precum și adresele lor corect și legibil.

Adresăm inteliginței noastre rugarea, se binevoiască a recomânda poporului de la țară abonarea acestui organ menit a contribuí la educățiunea politică, culturală și economică a poporului român.

Abonamentele se trimit la adresa Administrațiunei diarului „Dreptatea“ in Timișoara. (Temesvár, Stadthausgasse Nr. 4.)

Administrațiunea.

Cărți bisericești și de rugăciune.

I. Tipărit cu litere bisericești (cirile):

Acaftistul preasântei născătoarei de Dumnedeu și alte Rugăciuni foarte de folos, roșiu și negru tipărit cu icoane; legat in piele roșiă cu copce 1.60, frumos legat 1.30, simplu legat 1.15.

Ceasoslov mic; legat in piele roșiă cu copce 1.20, simplu legat —.70.

Evangelia cea mare, roșu și negru tip. cu icoanele Evangeliștilor; legat in piele roșiă cu copce 10.—.

Liturgia sfântă și dumnedeiască, roșu și negru tip. legat in piele roșiă cu copce. 4.—.

Octoihul mic pe 8 glasuri; legat in piele roșiă cu copce 1.20, frumos legat —.90.

Patima și moartea Dlui Iisus Christos in versuri și icoane, frumos legat 1.—.

Peutecostariul cel mare, roșu și negru tip. legat in piele roșiă cu copce 9.—.

Psaltirea prorocului și regelui David; egat in piele roșiă cu copce 1.—. simplu egat —.60.

II. Tipărit cu litere latine in Blașiu:

Triodu legat in piele tare și cu copcii 10.—.

Orologeriul, legat in piele 3.80.

Psaltire, leg. simplu 1 fl, in piele 1.64.

Euchologiu. (Molitv.) in 8⁰, leg. in piele și margini aurite 3.50.

Liturgiariu, in 4⁰, leg. in piele și marg. aurite 3.20.

Liturgiariu pre hârtiă velină, leg. in piele 4.—.

Apostoleriu, folio, leg. in piele și margine aurite 6.40.

III. Tipărit cu litere latine in București*) pe hârtie velină și ilustrate frumos:

Aghiazmatar, cuprindĕtor de mai multe rândueli și rugăciuni trebuitoare creștinilor la deosebite imprejurări de viață in 4⁰. 2.20.

Archieraticon, cuprindĕnd rĕnduelile tuturor chirotesielor și chirotonielor pentru usul p. s. s. archierei, tradus de P. S. Partenie Episcop, cuprindĕnd și tipicul serviciului archieresc de P. S. Silvestru Balanescu, in 4⁰ m. 2.20.

Biblia de Buzĕu, in 5 vol. 5.50.

Dumnedeeștile Liturgii ale sânților noștri părinți Ion Chrisostom, Vasile cel mare și Grigorie Teologul, in 4⁰ m. 2.20.

Evangelie, Sântă și Dumnedeească, in folio. 5.50.

Evhologiu sau carte de rugăciuni, care cuprinde in sine toată rĕnduiala bisericească ce se cuvine a sĕvĕrși preoții la toate trebuințele religioase ale creștinilor. Predată intâiu dela sânții Apostoli, apoi dela sânții de Dumnedeu purtători părinți și revĕdută acum din nou după originalul grecesc, in 4⁰. 5.50.

Faptele Sânților Apostoli, in 4⁰ m. 3.85.

Octoih mare, care cuprinde in sine slujba invierei pe opt glasuri. Se mai numește și Mângăitoare, in folio. 11.—.

Orologiu, tipărit cu binecuvêntarea s. Sinod al biser. autecefale ort. rom. 8⁰ mare, 2.90.

Penticostariul, carele cuprinde in sine slujba ce se urmează din sânta și luminata Duminecă a paștelor până la Dumineca tuturor sânților, in 4⁰ m. 4.40.

Triodul, adecă trei cântări, care cuprinde in sine servirea Dumnedeească, cu incepere dela Dumineca vameșului și a fariseului până la sânta inviere, 4⁰ m. 11.—.

Scrieri literare cu câte 1 leu = 55 cr. v. a. esemplarul sau volumul:

Autori Români, I. Antologia. II. Crestomația.
Bacalbașa A., Arta pentru artă.
Biografia lui Grigorie T. Brătianu, cu portret.
Biografia lui Ion C. Brătianu.
Beldiceanu N., Poesii.
Bogdan N. A., Povești și anecdote.
Bogdan N. A, Și nouă și vechi, nuvele.
Canianu M., Poesii popul. (Doine).
Caragiale I. L., Trei Nuvele.
Caragiale I. L., Teatru I.
Cuppée F., Tatul Nostru, dramă in 1 act.
Crasescu V., Nuvele. 4 volume.
Demetrescu J., Intim, Poeme in proză, Nuvele.
Demetrescu J, Sensitive.
Densușianu Ar., Cercetări literare, 2. vol.
Eminescu M., Poesii complecte.
Eminescu Henriette și Mihail. Scrisori către Cornelia Emilian și fiică sa Cornelia.
Gane N., Poesii.
Gane N., Domnița Ruxandra.
Ghislauzoni A., Celesta, idila in 3 acte, trad. de D. T. Aslan.
Iorga N., Schițe din literatura română.
Konaki L. C., Poesii, 2 vol.
Livescu I. J., Floarea din Firenze, comedie in 2 acte.
Marian G., Carmen Sylva.
Nadejde S., Nuvele.
Radulescu Niger N., Scriitori, Cetitori și Critici.
Sevastos E., Povești.
Sevastos E., Anecdote poporane.
Stăncescu D., Alte Basme.
Teleor D., Flori de Liliac.
Tincu N., Monologuri in versuri, 2 vol.
Vlahuța A., Nuvele.
Vlahuța A., Poesii.

Catalog de Piese musicale trămitem la cerere gratuit.

Se află in

Librăria lui W. Krafft in Sibiiu.

*) Prețurile sunt notate pentru cărți broșurate, iar legătura fac după comande ori in piele, ori in pânză cu prețul cel mai moderat.

Nr. 34 E. (x—10)

S'a tipărit in „Institutul tipografic, societate pe acțiuni“ in Timișoara.